

Ze zápisu z 24. schůze RO Bory 20.7.2016

Přítomni: Všichni členové RO

- RO schvaluje pronájem pozemků XXX p.č. 336 k.ú. Horní Bory o výměře 827 m², část pozemku p.č. 40 k.ú. Horní Bory o výměře cca 1500 m², část pozemku p.č. 335/1 k.ú. Horní Bory o výměře cca 100 m² a část pozemku p.č. 337 k.ú. Horní Bory o výměře cca 500 m². Na dobu 10 let. Nájemné ve výši 0,04 Kč/m²/rok.
- RO schvaluje pronájem pozemku XXX: p.č. 158/4 o výměře 12839 m² k.ú. Horní Bory. Na dobu 10 let. Nájemné ve výši 0,04 Kč/m²/rok.
- Stavební parcely - informace. Proběhla další jednání s majiteli pozemků na Sádkách. Následovat budou další jednání o ceně a odkoupení pozemků. Atelier Santis předložil novou studii zástavby této lokality.
- RO schvaluje odpuštění platby za stočné paní XXX a její 3 děti na roky 2012-2016 z důvodu nečerpání služby.
- Různé: - RO projednala návrh podmínek na prodej pozemku p.č. 86/27 k. ú. Dolní Bory o výměře 860 m². Prodej se uskuteční obálkovou metodou. Bude dořešeno na ZO.
- Informace o probíhající řízení, díky kterému budou mít bývalí nájemníci domu č. 162 trvalý pobyt na adrese OÚ.
- Obec eviduje další 4 zájemci o stavební parcelu v obci.

Ze zápisu z 25. jednání ZO Bory 8.7.2016

Přítomno 11 členů ZO

Omluveni: Ing. Dostálová L., Mgr. ing. Slavíková M., Ing. Suková D., Kotačka L.,

Osadní výbor Cyrilov: Ing. M. Necidová

Program jednání

1. Zahájení zasedání
  2. Schválení ověřovatelů zápisu
  3. Schválení programu jednání
  4. Projednání podání žádosti na vybudování odborných učeben v ZŠ.
  5. Žádost o dotaci a Veřejnoprávní smlouva - Římskokatolická farnost Bory
  6. Různé
  7. Závěr
- Projednání podání žádosti na vybudování odborných učeben v ZŠ. Z minulého jednání ZO vzešel požadavek zjistit více informací k možnosti podat žádost do IROP. Všechny informace členové ZO dostali předem. Členům ZO se cena přípravy projektu nutná k podání žádosti zdá příliš velká. Atelier Santis je ochoten poskytnout podklady z roku 2008, pokud by projektovou dokumentaci dělala jiná firma. ZO neschvaluje podání žádosti na dotaci
  - ZO schvaluje žádost o dotaci a Veřejnoprávní smlouvu pro Římskokatolickou farnost Bory ve výši 90 000,- Kč na opravy farního kostela Sv. Martina v Horních Borech pro rok 2016.
  - ZO schvaluje dále jednat ve věci odkoupení cesty v lokalitě Bukovce. Zjistit cenu, vyvést záměr obce.
  - Různé: - Nabídka na odkoupení parcely. P. Kaštan nabízí obci zpět stavební pozemek p.č. 86/27 v k.ú. Dolní Bory o výměře 860 m². ZO souhlasí s vyvěšením záměru obce.
  - ZO ukládá starostovi: Do příštího jednání zjistit maximum informací ke stavebním parcelám na Sádkách. Možnosti a předběžná cena zasítování těchto pozemků, cena za kterou bude možné pozemky odkoupit od vlastníků.

Ze zápisu z 26. jednání ZO Bory 29.7.2016

Přítomni: 13 členů ZO

Omluveni: Viliš P., Lázníčka P.

Osadní výbor Cyrilov: Ing. M. Necidová

Program jednání

1. Zahájení zasedání

2. Schválení ověřovatelů zápisu
  3. Schválení programu jednání
  4. Kontrola usnesení z minulého jednání ZO
  5. Kontrola jednání RO
  6. Rozpočtové opatření č. 6/2016
  7. Fond VaK
  8. Projednání výše paušálu na vodné
  9. Projekt vybudování odborných učeben v ZŠ
  10. ZŠ a MŠ - výjimka z počtu žáků
  11. Strategie ZŠ a MŠ
  12. Podmínky pro obálkovou metodu
  13. Stavební parcely
  14. Koupě pozemku
  15. Žádosti
  16. Různé
  17. Závěr
- ZO schvaluje Rozpočtové opatření č.6 /2016 v celkové částce 343 200,-Kč
  - ZO schvaluje Zásady tvorby a použití fondu obnovy vodovodu a kanalizace.
  - ZO schvaluje ještě půl roku nezavádět paušální platbu za vodměř. Po té zhodnotit množství odebírané vody a výši paušálu stanovit. (I s ohledem na podmínky dotace.)
  - Možnost podat žádost o dotaci na projekt vybudování odborných učeben v ZŠ byla projednána na minulém jednání ZO a byla zamítnuta. Tento bod byl opět zařazen na program jednání, aby i ostatní členové ZO, kteří minule nebyli přítomni, měli možnost se vyjádřit. Obec mezitím získala další nabídku na zpracování projektové dokumentace nutné k podání žádosti do IROP. Cena je ale téměř stejně vysoká. Výběrové řízení na dodavatele projektové dokumentace bude nutné. Atelier Santis poskytne všechny podklady z roku 2008, kdy byla tato nástavba ZŠ plánována poprvé.
  - ZO schvaluje podání žádosti do IROP na vybudování odborných učeben v ZŠ.
  - ZO schvaluje povolení výjimky z nejnižšího počtu žáků v ZŠ na školní rok 2016-2017.
  - Do MŠ je pro příští školní rok přijato 50 dětí (což je kapacita MŠ), vyhláškou je ale stanoven počet 24 dětí na jednu třídu. Bezpečnost dětí i kvalita výuky bude zachována posílením personálu MŠ. ZO schvaluje povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídách MŠ o jedno dítě v každé třídě.
  - Ředitel ZŠ představil novou strategii ZŠ a MŠ. Strategie navazuje na strategii z roku 2004. Ředitel ZŠ seznámil členy ZO také s hospodařením ZŠ, s výsledky doplňkové činnosti a studijními výsledky žáků.
  - ZO projednalo návrh podmínek pro obálkovou metodu prodeje stavební parcely p.č. 86/27 v k.ú. Dolní Bory. Je to v současnosti jediné stavební místo, které může obec nabídnout, než bude připravena další část lokality na Sádkách.
  - Stavební parcely. Informace. Obec získala další studii zástavby této lokality a proběhla další jednání s vlastníky pozemků.
  - ZO schválilo koupě pozemku p.č. 86/27 v k.ú. Dolní Bory, záměr obce č. 7/2016. XXX na základě kupní smlouvy nabídl obci zpět stavební pozemek p.č. 86/27 v k.ú. Dolní Bory o výměře 860 m² za cenu 150 Kč/m².
  - Žádosti: P. Příhodová žádá, aby Obec Bory zaslala oficiální žádost na kraj, jakým způsobem se bude řešit nebezpečný úsek na Benátkách v Horních Borech a to z důvodu sesuvu krajnice do potoka, zabezpečení krajnice, zpevnění okraje koryta potoka, popřípadě upravení rychlosti a přednosti protijedoucím vozidlům směrem od lomu a možnost rozšíření vozovky z důvodu vysoké frekvence provozu nákladních automobilů do kamenolomu CO-LAS. Provoz na tomto úseku je velmi nebezpečný. ZO schvaluje zaslání tohoto dopisu.
  - **Různé:** Retardéry na Brodsku. Ozývá se víc hlasů proti vybudování těchto retardérů. ZO doporučuje svolat schůzku všech

občanů, kteří tu bydlí.

Ze zápisu z 27. jednání ZO Bory 26.8.2016

Přítomno 8 členů ZO

Omluveni: Ing. Dostálová L. MVDr. Marková R., Příhodová P.

Mgr. Chalupa M., Viliš P., Lázníčka P., Vávra P.

Osadní výbor Cyrilov: Ing. M. Necidová

Program jednání

1. Zahájení zasedání
2. Schválení ověřovatelů zápisu
3. Schválení programu jednání
4. Kontrola usnesení z minulého zastupitelstva
5. Kontrola jednání RO
6. Rozpočtové opatření č. 7/2016
7. Stavební parcely
8. Žádosti
9. Různé
10. Závěr

Kontrola usnesení z minulých jednání ZO.

- Informace o tom že se konala schůzka obyvatel na Brodsku a bylo dohodnuto, řešit zpomalení dopravy v této části obce umístěním dopravních značek „obytná zóna“ a vodorovnou značkou

optická psychologická brzda – V18.

- Informace o dopise zasláném na Kraj Vysočina a KSÚS ohledně nebezpečné silnice na Benátkách. Připravuje se také schůzka všech zainteresovaných institucí.

- ZO schvaluje Rozpočtové opatření č.7/2016 v celkové částce 242 000,- Kč

- Stavební parcely v lokalitě Na Sádkách. XXX navrhuje cenu 300 Kč/m² za odprodej pozemku p.č. 75/3 v k.ú. Dolní Bory o výměře 8389 m² a pozemku p.č. 86/1 v k.ú. Dolní Bory o výměře 2490 m², s tím, že jednu parcelu by si po zaměření za stejnou cenu odkoupili zpět. ZO schvaluje vyvěšení záměru.

ZO souhlasí s podmínkami odkoupení pozemků od XXX.

-Různé: FMP 2/2016. Upozornění na blížící se termín uzávěrky podávání žádostí.

- B Křížová: Informace: Zejména proto, že v červnu bylo ještě zcela nejasné vše kolem stavebních pozemků, bylo odloženo konání letošního Veřejného fóra na 21.9.2016.

- Vyhláška o rušení nočního klidu. ZO navrhuje s jejím vydáním ještě počkat.

Tyto dokumenty b\l zkráceny a upraveny v souladu se zákonem č.10/2000 Sb. V platném znění o ochraně osobních údajů.

INFORMACE KE KONTROLÁM KOTLŮ

Provozovatel spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, je povinen zajistit jednou za dva roky provedení kontroly technického stavu a provozu zdroje odborně způsobilou osobou, přičemž první kontrola musí být provedena nejpozději do 31. prosince 2016 (podle § 17 odst. 1 písm. h) a § 41 odst. 15 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů).

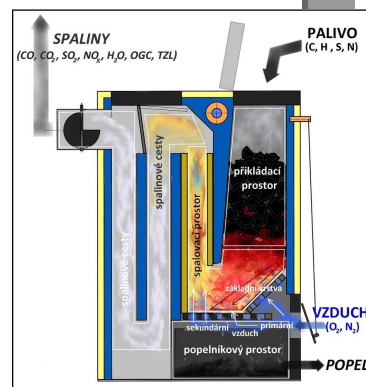
V praxi to tedy znamená, že do konce roku 2016 si budou muset například domácnosti nechat zkontrolovat technický stav kotle, s nímž vytápějí svůj rodinný dům. Napřesrok totiž po nich mohou obecní úředníci chtít doklad, zda je kotel v pořádku. Pokud ho majitel nepředloží, může mu hrozit pokuta 20 000 Kč.

Upozorňujeme, že kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje provádí výhradně odborně způsobilá osoba proškolená výrobcem tohoto zdroje, která má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci provozu a údržbě, přičemž proškolení těchto odborně způsobilých osob provádí pod dohledem Hospodářské komory ČR a odbornou zástitou autorizovaného spolčenstva Asociace podniků topenářské techniky, která je začleněnou součástí Hospodářské komory ČR.

Fyzickým i právnickým osobám proto doporučujeme pro zajištění technické kontroly technického stavu a provozu kotle využít níže uvedený seznam odborně způsobilých osob. Ten je průběžně doplňován o nově proškolené osoby výrobcí kotlů.

Každý majitel a provozovatel kotle se může informovat o příslušném odborníkovi na stránkách Asociace podniků topenářské techniky na odkazu: <http://www.aptt.cz/opravneni-ozo.php>

Zde naleznete kontakty na všechny oprávněné pracovníky v našem okolí, včetně jejich specializace na kotle konkrétních výrobců a všechny potřebné informace.

NOVÁ AUTOBUSOVÁ ZASTÁVKA

Na nově zřízenou zastávku **Bory, Dolní Bory, škola** budou vybrané školní spoje linek 840201, 840202 a 840214 (spoje od a do Rousměrova, Skleného nad Osl. a Radenic) zajižďet s platností od 18. září 2016. Zastávka v Horních Borech zůstane beze změn.

V současné době probíhá licenční řízení. Jakmile bude licence vyřízena, bude provedena změna jízdního řádu, tak aby spoje odsouhlasené krajským úřadem, byly vedeny ke škole od výše uvedeného data.

Je velice důležité aby se všichni majitelé aut, kteří v této části obce bydlí, naučili používat k parkování nově jen vyznačené parkoviště před budovou OÚ. Dále pak všichni řidiči, kteří zastavují u MŠ a u prodejny COOP Jednota, aby zastavovali také pouze na vyhrazeném parkovišti a neblokovali a neomezovali trasu autobusů.

- V týdnu 12.-18.9.2016 bude opět probíhat **odečet vodoměrů**. Proto prosíme, umožněte pracovníkům obce přístup.

Dokola, dokola, dokola... Už řadu let u nás funguje obecní kompostárna, rádi ji využíváme, rádi si bereme hotový kompost. Ale věřte, že z umělých květin a kelímku od svíček, které někteří ještě stále odhazují do bio popelnice u hřbitova, kompost nebude, i kdyby se pan Hašek snažil sebevíc! A větve stromů, které stále někdo odhazuje společně s trávou, spadáním ovocem a plevellem na ploše u hřiště se v kompostu taky nerozloží. Proto prosíme u hřiště bude nově možné ukládat pouze trávu a další rostlinné zbytky. Větve je možné odvézt jediné přímo na kompostárnu!

- Do **kontejneru na textil za budovou OÚ** lze vložit jen poloviční pytel. Myslete na to již doma při balení. Nechat potom pytle opřené venku a doufat že to někdo přebalí, a nebo že si firma přijede dřív, než začne pršet a všechno se tak možná zničí....

OSLAVY 120. VÝROČÍ SDH BORY

Dobrovolní hasiči v Borech o víkendu 22.-24. 7. 2016 oslavili 120. výročí založení sboru.

V pátek 22. 7. 2016 proběhla Slavnostní schůze. Připomněli

si tak založení hasičského sboru v Horních Borech dne 23. 8. 1896. Iniciátory byli místní farář P. Josef Koleneč a nadučitel Rudolf Divíšek. Při této příležitosti zasloužili členové z rukou náměstků starosty Okresního sdružení hasičů Žďár nad Sázavou Miroslava Jágrika a Antonína Teplého, starosty SDH Bory Ondřeje Zikmunda a velitele Františka Zikmunda převzali čestná uznání, medaile i věrnostní stužky. Také byl několika členům udělen Řád svatého Floriána. Sbor obdržel od výkonného výboru OSH Žďár nad Sázavou pamětní

list. Slavnostní prapor sboru z roku 2006 pořízený při 110. výročí založení, byl dekorován pamětní stuhou.

Hlavním, slavnostním dnem pro širokou veřejnost byla neděle 24. 7. 2016. V dopoledních hodinách se před hasičskou zbrojnicí scházely delegace z hasičských okrsků Radostín nad Oslavou a Velké Meziříčí. Odtud se vypravil průvod do Hornoborského kostela sv. Martina, kde byla sloužena slavnostní mše svatá obětovaná „Za hasiče“. Během mše svaté proběhlo rozloučení s farním vikářem Jaroslavem Sojkou. Následně se průvod hasičů a zástupu věřících vedený ministranty, knězem a četou praporečnicků vypravil před hasičskou zbrojnicí, kde byly požehnány dva nové

požární přívěsy – sportovní a zásahový. Poté měli přítomní hasiči i veřejnost možnost prohlédnout si částečně zrekonstruovanou hasičskou zbrojnicí, kde byla vystavena zásahová i historická technika, poháry a diplomy ze sportovních zápolení, upomínkové předměty z předchozích výročí ostatních sborů a fotografie ze života sboru.

Odpolední program započal vítáním hasičských sborů a hostů před obecním úřadem. Následoval průvod ke kostelu sv. Jiljí, k pomníku obětí 2. světové války v Dolních Borech, kde proběhla pietní vzpomínka za zemřelé hasiče a oběti světových válek s položením věnce. Na frontách 1. světové války 1914-1918 padli tito místní občané a mezi nimi i členové sboru: Vilém Pikula čp. 65, Robert Bradáč čp. 45, František Dohnal čp. 26, Bohuslav Dohnal čp. 26, Jaroslav Veverka čp. 1, Antonín Svoboda čp. 61, Jan Klíma čp. 2, a František Holík čp. 33. Ve 2. světové válce 1939-1945 byli za účast v odboji popraveni 30. 6. 1942 v Brně Emil Hladík a Karel Jelínek.

Po státní hymně se hasiči přesunuli slavnostním průvodem do sportovního areálu, centru odpoledního programu. Po přivítání všech přítomných sborů si hosté vyslechli něco o historii zdejšího sboru. Poté dvě družstva mladých hasičů z Borů a družstvo místních žen předvedli divákům požární útok. Následovala soutěž přítomných hasičských sborů v požárním útoku, jejímž námětem bylo přiblížení se obvyklému zásahu. Úkolem družstev bylo v co nejkratším čase za pomoci techniky ve standardní výbavě PPS12 sestřelit dva terče. Protože hodnotícími kritérii vedle rychlosti byla i celková estetika při provedení útoku, nápaditost a originalita, zvítězili starší muži z Borů, a to právě díky originalitě – namísto požární stříkačky závodili s plovoucím čerpadlem. Pro přítomné byl vystavený hasičský automobil Laurin & Klement SDH Krásněves. Závěrem odpoledne proběhlo předání pamětních listů. Celý den doprovázela dechová hudba Veseláci Jana Vencelidese z Nového Veselí. Na závodisti bylo pro všechny připraveno bohaté občer-

stvení - káty a klo-

básky a také něco na zapití. Pro děti byl připraven skákací hrad, cukrová vata a malování na obličej.

Historie SDH Bory

SDH Horní Bory byl založen 23. 11. 1886, po příkladu sboru ve Velkém Meziříčí. Sbor v době založení měl již ruční čtyřkolovou dvouproutovou stříkačku a 170 metrů hadic, která byla koupena za peníze ze sbírek a darů a 29. 6. 1896 byla slavnostně posvěcena (zrušena v r. 1960). Stříkačka byla provizorně uložena v kolně Eduarda Vaverky čp. 1 až do roku 1906, kdy byla na návsi postavena nová hasičská zbrojnice. Stanovy byly obecním zastupitelstvem schváleny 23. 8. 1896 a Zemským c.k. místodržitelstvím v Brně potvrzeny 22. 9. 1896.

Prvním starostou byl zvolen P. Josef Koleneč. Činnost sboru nebyla v jeho začátcích lehká. Chyběly peníze a projevoval se stále odpor některých občanů k založení. Peníze byly získávány většinou z výtěžků zábav, plesů, z konání divadelních představení a darů sousedních obcí. V roce 1947 sbor koupil novou motorovou stříkačku PS 8, která byla předána v r. 1960 SDH Cyrilov. V roce 1950 hasiči koupili pro požární účely starší auto zn. Ford, které bylo v roce 1960 nahrazeno nákladním vozidlem Praga RN. V roce 1959 sbor obdržel od ONV-OIPO Velké Meziříčí motorovou stříkačku DS 16. Z bohaté historie sluší připomenout uspořádání župního sjezdu hasičů za účasti 25 sborů v roce 1907. V letech 1899 a 1925 pomáhal v obci likvidovat následky povodní.

SDH Dolní Bory byl založen 25. 11. 1941. Na ustavující schůzi bylo přítomno 20 členů. V téměř roce byla koupena motorová stříkačka DS 12 s vybavením a 500 metrů hadic. Motorová stříkačka byla provizorně umístěna v obecním domě.

Společná schůze SDH Dolní Bory a SDH Horní Bory, ko-

naná 12. 3. 1972 rozhodla o sloučení obou SDH pod názvem SDH Bory. Velkým nedostatkem, na který bylo poukazováno v obou částech Borů, byly nevyhovující hasičské zbrojnice. Teprve v roce 1977 byl vypracován projekt na víceúčelovou budovu, do níž byla zahrnuta i stavba hasičské zbrojnice. Se stavbou bylo započato v říjnu 1987. Kolaudace proběhla v roce 1991. Ve spodním podlaží budovy jsou 4 garáže pro požární techniku, sklad, dílna, sociální zařízení a prostorná předsíň pro dokumentaci práce sboru a propagaci PO.

V horním podlaží je zasedací místnost. Technika sboru – 1959 dvoukolová motorová stříkačka DS 16, 1960 nákladní auto Praga RN přestavěné pro požární účely, 1972 dvoukolová motorová stříkačka DS 12 (zrušena 1976), 1976 motorová stříkačka PPS 12, 1981 osobní terénní automobil M 461-Uzina Mecanica Muscel-Rumunsko, 1996 cisternová automobilová stříkačka CAS 25 Š 706, 2012 plovoucí čerpadlo, 2014 výkonné elektrické čerpadlo, 2016 přívěsný sportovní a zásahový vozík.

Text: Mgr. David Dvořáček + SDH Bory

Foto: Josef Večerka a P. Kříž

Hej-hola kamarádi,
hledám nové partáky do hasičského týmu.
Přidej se k nám. Bude to stát za to!

Vážení rodiče,

mladí hasiči v Borech hledají nové kamarády. Nabízíme pohybové aktivity, rozvoj hasičských dovedností a podobně.

Zúčastňujeme se soutěže Regionál Cup mládeže. Do kroužku se mohou přihlásit děti od 4 třídy základní školy. Rádi také přivítáme zájemce o dorosteneckou kategorii. Činnost kroužku mladých hasičů bude zahájena v říjnu. Na první schůzce budou seznámeni rodiče přihlášených dětí s náplní kroužku.

Kontakt na vedoucí:

Pavel Vávra - tel: 732 404 349

Bára Zikmundová - tel: 774 253 017

KOSTEL SV. JILJÍ V DOLNÍCH BORECH

Kostelní stavby v obou částech Borů představují jediné výraznější památkové objekty, zachycující ve svých zdech jejich dávnou minulost. Přestože obě stavby prodělaly v posledních staletích výrazné proměny, jejich původní jádra se dochovala bez výraznějších změn a dodnes umožňují rekonstrukci prvotní podoby obou kostelů, stejně jako jejich spolehlivé zařazení do historických souvislostí.

Dosavadní práce se jejich minulosti věnují pouze značně okrajově. Vycházejí přitom ze starších publikací, především historického místopisu velkomeziříčského okresu z počátku 20. století. Zde zveřejněné údaje jsou však značně nepřesné až zavádějící a své negativní stopy zachovaly ve všeobecném povědomí dodnes. Zatímco u hornoborského kostela se autor místopisu Augustin Kratochvíl nedopustil větších omylů, když jej zařadil do období gotiky „z 13. neb 14. věku“, v Dolních Borech interpretoval vývoj kostela se značnými chybami. O této stavbě hovoří, že „nejstarší část, presbytář, jest gotického slohu, loď, pozdější přístavba, má strop rovný“. Tato domněnka přetrvává mezi lidmi ještě dnes, nadále je za starší díl kostela pokládáno kněžiště, zatímco loď je svým vznikem kladena do mladší doby.

Dolnoborský kostel je zmíněn pouze v souvislosti s patronátním právem, zachyceným při jednotlivých majetkových proměnách mezi jednotlivými větvemi rodu Tasovců a jejich příbuznými. Kostel zasvěcený sv. Jiljí, se připomíná teprve v roce 1370, přestože tehdy již uplynulo více než jedno století od jeho skutečné výstavby. Tehdy i v dalších letech se skromné zmínky omezují pouze na připomínku patronátního práva, vázaného na zdejší kostel. Výjimkou je svědecká účast dolnoborského kněze pojednávajících o sporu s brněnskými johanity. V průběhu 16. století ovládli i zde faru luteránské kněží, jejichž působení ukončila třicetiletá válka. Tehdy připadl zdejší kostel k radostínské farnosti, kde jako filiální setrval až do josefínských reforem v osmdesátých letech 18. století. Ani poté však nedošlo k obnovení zdejší fary, ale pouze k převedení k bližší hornoborské faře, kde i nadále setrval ve filiálním postavení.

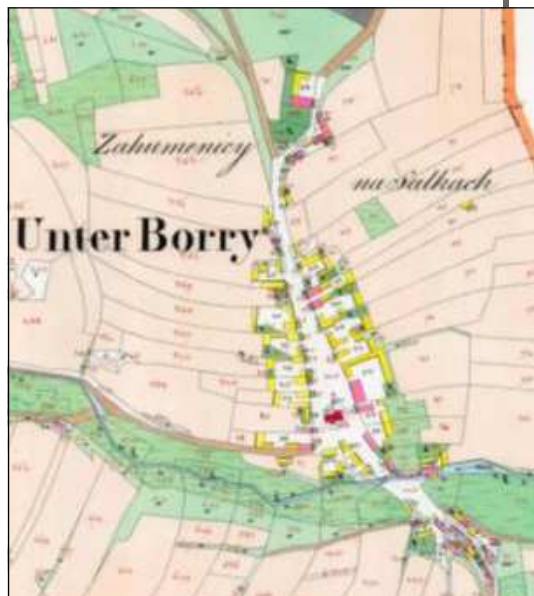
Krátce poté, co připadl k faře v Radostíně nad Oslavou, byl vypracován v rámci vizitace celého velkomeziříčského děkanátu stručný popis kostela sv. Jiljí. Podle něj kostel neobsahoval relikviář, křtitelnice uprostřed kostela byla zhotovena z hrubého přírodního kamene. Kostel disponoval pouze jediným oltářem, zasvěceným sv. Jiljí. Na hřbitově, obklopujícím kostel, stála kostnice, která byla tehdy běžnou součástí většiny vesnických hřbitovů.

Na rozdíl od dneška nebyl kostel opatřen zvoníci, sanktusníkem

na střeše kostela nesl dvojici funkčních zvonů a třetí rozbitý zvoněk.

Od poměrně standardního vzhledu raně gotického kostela v Horních Borech se kostel sv. Jiljí v Dolních Borech nápadně odlišuje. ve srovnání s předchozím zaujme jeho výrazně menší rozsah, který je však opticky navýšen přítomností západní věže. Mírně obdélná loď kostela o rozměrech cca 11 a 8 metrů je doplněna přibližně stejně širokým kněžištěm čtvercového tvaru, ovšem výrazně zkoseného. Napojení kněžiště je z jižní strany, kde okolní terén výrazně klesá, zajištěno přiloženým opěrákem. Interiér lodi je plochostrupý, s trámovým záklopovým stropem, kněžiště klene široce rozepjatá klenba lomeného tvaru. Stejně široce pojatý je také vítězný oblouk, oddělující obě hlavní části kostela. Je zakončen mírně stlačeným půlkruhovým pasem. Na

severu vede z presbytáře vstup do protáhlé raně barokní sakristie, zaklenuté valenou výsečovou klenbou. Na západě doplňuje kostel hranolová věž s otevřeným přízemím, zaklenutým plackovou klenbou. Stejně klenutí je užito také v drobné barokní předsíni na

Dolní Bory - mapa stabilního katastru z roku 1835

Okna

dolnoborského kostela jsou upravena v pozdějších obdobích. Původní okenní otvor je možno spatřit pouze v závěru kněžiště, i když i ten je novodobě upraven. Svým oboustranně špaletovaným řešením připomíná východní okno kostela sv. Martina. Tento fakt tak umožňuje položit vznik kněžiště dolnoborského kostela do stejné doby, v níž je stavěn kostel v Horních Borech, tedy do období krátce po polovině 13. století. Značný nesoulad mezi hmotou lodi a presbytáře kostela sv. Jiljí jednoznačně dokládá vznik lodi nejpozději v průběhu první poloviny 13. století. Původní ne příliš rozsáhlý kostel s obdélnou lodí (8 x 11 metrů) doplňoval drobný závěr, který lze se značnou mírou věrohodnosti interpretovat nejspíše jako absidu. Již krátce po polovině 13. století, kdy současně dochází k rozdělení původně jednotné osady na dvě majetkově oddělené části, je drobné kněžiště nahrazeno velkým kvadratickým závěrem. Značné stáří původního kostela dokládají také fragmenty profilovaných architektonických článků, druhotně vložených do zdiva kostela, dnes v několika případech odkrytých. Ovšem nejcněnější fragmenty původních portálů jsou uchovány v bývalé předsíni. Profilace oblounem, drápkem a zejména s užitím diamantování řadí tyto pozůstatky k význačným projevům pozdně románského stavebního slohu, neslučujícím se s běžnou místní produkcí. Dle toho je možno prvotní kostel sv. Jiljí zařadit mezi vysoce hodnotné stavby první poloviny 13. století, přestože z jejich původní podoby se dodnes dochovalo pouze obvodové zdivo lodi a zmíněné fragmenty portálového ostění.

Na základě zmíněných poznatků je možno pokusit se shrnout počátky a následný vývoj obou borských kostelů a jejich vzájemnou chronologickou návaznost. Přestože dosavadní literatura je klade přibližně do stejného období, nové poznatky tuto shodu jednoznačně vylučují. Je pravděpodobné, že produktem shodné doby jsou kostel sv. Martina v Horních Borech, zřízený zřejmě teprve brněnskými johanity po polovině 13. století, a to v plném rozsahu své středověké části, a velký presbytář u sv. Jiljí. Naproti tomu loď dolnoborské svatyně je výrazně starší a představovala buď prvotní sakrální stavbu původního sídliště před jeho rozdělením na dvě majetkově odlišné poloviny, nebo ještě spíše vlastnický kostelík, příslušející k blízkému dvorci, pozdější zákupní rychtč čp. 9. Tento dvorec představoval nejspíše prvotní jádro zdejšího osídlení a vyvíjel se alespoň v období středověku odděleně od zbylé části vsi, neboť po něm nenacházíme v dostupných středověkých pramenech žádné konkrétní zmínky. Jeho původní význam však již v rámci vrcholně středověké kolonizace

Pečeť obce Dolní Bory z roku 1766

poloviny 13. století ztrácel na intenzitě, jeho vazby ke kostelu byly tehdy zpřetrhány.

Prvotní Bory je tedy možné si představit jako sídliště, resp. dvorec s drobným kostelem, na trase tehdy dosud významné obchodní komunikaci, který s jejím provozem nejspíše úzce souvisel. Z této dějinné etapy se dosud dochovalo obvodové zdivo lodi kostela sv. Jiljí. Po polovině 13. století, v rámci narušování původní sídelní struktury a převodu jednotlivých území do soukromé šlechtické držby, dochází v místech Borů k intenzivnímu rozdělení jejich území mezi křižanovské panství, žďárský klášter a radostínský statek, později spravovaný jednotlivými liniemi rodu erbu křídla. Starý kostel v nově vzniklých Dolních Borech se stává farním a je opatřen větším presbytářem, více vhodným k církevním obřadům přilehlého sídliště. Zřejmě v

průběhu druhé poloviny 17. století je dolnoborský kostel opatřen novou sakristií a západní věží, krátce nato získává také jižní předsíň. V této podobě se již dochoval až do dnešní doby.

Soubor dvojice pozdně románských či raně gotických kostelních staveb není na moravském venkově příliš běžný, stejně jako existence téměř srostlých osad stejného jména, ovšem s rozdílnými dějinami. To spolu s dochováním cenných architektonických konstrukcí řadí oba kostely mezi památky značného významu a jejich další uchování alespoň v nynější podobě by tak mělo být pro místní obyvatele prioritou.

Výňatek z práce Jaroslava Sadílka: Bory, historický vývoj stavební památky a osídlení obce, připravil P. Kříž

Pozn. V dalším čísle zpravodaje uveřejníme historii kostela Sv. Martina.

VESNICE ROKU 2016

8.8.2016 se konalo v obci Lípa slavnostní vyhlášení letošního ročníku soutěže Vesnice roku Kraje Vysočina. Obec Bory získala Diplom za moderní knihovnické služby. Ano, naše obec měla opět nejlepší knihovnu z přihlášených obcí v kraji Vysočina. (Poprvé jsme tento diplom získali v roce 2007.) Obecní knihovna Bory tak opět postoupila do celorepublikového kola soutěže Knihovna roku 2016. Proto k nám 31.8.2016 přijela komise pověřená Ministerstvem kultury. A jak si po devíti letech naše knihovna stojí, se dozvíme 13.10. 2016 v Národní knihovně v Praze.

V rámci projektu MA 21 opět připravujeme vydání **obecního kalendáře pro rok 2017**. Tématem budou tentokrát historické pohlednice a fotografie obce.

Těšit se na něj můžete opět v době předvánoční.

B. Křížová

KOSTEL SV. MARTINA V HORNÍCH BORECH V NOVÉM

Po předchozím provedení ovlhčení zdiva v minulých letech, probíhala v červnu a červenci oprava fasády. Práce prováděla firma pana Josefa Rouzka z Křepic u Brna. Byly odstraněny narušené vrstvy omítek a nahrazeny novými. Následně pak byl proveden nátěr fasády dle pokynů a dohledu orgánů památkové péče. Hodnota těchto prací je 241 tis. Kč. Současně byly provedeny nátěry oken a dveří a oprava omítek ve vstu-

pu do kostela v hodnotě asi 22 tis. Kč.

V letošním roce je ještě plánovaná oprava akumulčních kamen.

Na úhradu nákladů vedle finančních prostředků farnosti přispěla Obec Bory a je příslibena dotace z Ministerstva kultury.

Stanislav Rosa technik stavebních investic, děkanství Velkomeziříčské

Velký dík patří také všem farníkům, kteří se podílejí na péči o tuto památku nejen při této opravě, ale i po celý rok!

Foto P. Kříž

MATEŘSKÁ ŠKOLA - PRVNÍ ROK V NOVÉM

V roce 2015 byla dokončena dlouho plánovaná výstavba nové mateřské školy a 1. září 2015 byl zahájen její provoz. Slavnostní otevření se zahradní slavností bylo 29. 8. 2015 a další den proběhl i den otevřených dveří pro veřejnost. Pro stavbu nové školy bylo vybráno dobře dostupné místo uprostřed obce v návaznosti na zelené plochy, hřiště a těsnou vazbou na základní školu. Mateřská škola tak dotváří celý vzdělávací areál obce. Škola je přízemní, bezbariérový objekt. Ve škole jsou dvě oddělení a veškeré, nutno podotknout nadstandardní, provozní zázemí pro děti, učitelky i provozní zaměstnance. Dva sklady, šatna zaměstnanců, kancelář vedoucí učitelky, technická a úklidová místnost. Oddělení jsou pojmenována a barevně odlišena. Každé oddělení má k dispozici pracovní část, která je také využívána

jako jídelna, hernu a toalety se sprchou. Velký prostor v herní části nám umožňuje pravidelně v denních činnostech zařazovat pohybové aktivity, které přispívají k rozvoji pohybových schopností. Zdokonalujeme dovednosti v oblasti hrubé motoriky a manipulační dovednosti. Vedeme děti k pravidelnému zařazování sportovních aktivit, sportu, pohybu v přírodě. Podporujeme zdravý životní návyk a postoj. Herna slouží dětem také k odpolednímu odpočinku. Při řešení prostorového uspořádání tříd jsme se snažili o účelnost a vytvoření příjemné hrací plochy pro děti. Hračky jsou umístěny na lehce přístupná místa dětem s možností vlastního výběru. Všechny třídy jsou průběžně doplňovány novými hračkami, didaktickými pomůckami, nabízíme dětem hry pro rozvoj tvořivosti, logického myšlení, soustředěnosti a spolupráce. Děti mají možnost práce s výtvarným i pracovním materiálem. Šatna je pro obě oddělení společná, rozdělená pouze nábytkem. Součástí mateřské školy je i výdejna jídla. V současné době se obědy dovážejí ze školní jídelny, svačiny připravuje v MŠ paní Krejčová. Další fáze rozvoje obce počítá s výstavbou nové budovy školní jídelny, která bude propojena s budovou mateřské i základní školy. Škola bude mít k dispozici dvě zahrady vybavené herními prvky, jejich realizace je plánována na roky 2016/2017/2018. Nyní jsou zahrady pravidelně udržovány za pomoci zaměstnanců OÚ a školnice MŠ paní Kujalové. Ve školním roce 2015/2016 bylo k předškolnímu vzdělávání zapsáno 49 dětí. V tomto školním roce byly děti rozděleny do dvou oddělení. V prvním oddělení byly děti od 2 do 4 let věku - Motýlci, ve druhém oddělení byly děti ve věku od 4 do 7 let - Včelky.

V oddělení Včelček pracovaly p. uč. Jana Zikmundová a Mgr. Ludmila Novotná. V tomto oddělení bylo zapsáno 25 dětí. Na oddělení Motýlků bylo zapsáno 24 dětí a pracovaly zde p. uč. Ivana Novotná a ved. uč. Marcela Plocková. Z důvodu pracovní neschopnosti p. uč. I. Novotné byla přijata na zástup Bc. Hana Vávrová. Mateřskou školu navštěvují děti z obcí: Bory (letos jsme měli 30 borských dětí), Cyrilov (2 děti), Radenice (4 děti), Sklené n.O. (6 dětí), Rousměrov (5 dětí) a Laštovičky (2 děti). V letošním školním roce proběhla také na školce inspekční kontrola, a to ve dnech 20. 21. a 26. 1. 2016. Inspekce velice kladně hodnotila průběh předškolního vzdělávání dětí, aktivitu učitelů a vedení dětí k samostatnosti. Bohatá vzdělávací nabídka učitelů byla hodnocena jako velmi nápaditá a rozvíjející. Byla vyzdvížena komunikace učitelů s dětmi, jejich empatie a vytváření atmosféry pohody a důvěry.

Ani jsme se nenadáli a rok v nové školce byl za námi. Byl to pro nás rok opravdu velmi náročný z důvodů stěhování, organizace a adaptace v novém prostředí. Letošní školní rok začíná ve čtvrtek 1. 9. a do mateřské školy nastoupí 50 dětí, na které už se po zaslouženém odpočinku všechny velmi těšíme.

Kolektiv MŠ

POUŤ NA CYRILOVĚ 2016

V den pouti bylo opět možné si užít celý den. Dopoledne se konala tradiční mše svatá. K vidění byl pan košíkář, paličkování a drátkování, ukázka práce s motorovou pilou. K ochutnání byly koláče, domácí chléb s domácím máslem, halušky, bramboráčky... Pro děti bylo připraveno malování na sklo, svezení na koni a živá zvířátka na pohlázení. Po celý den hrála k poslechu i k tanci skupina Framil.

Děkujeme moc, všem obětavým cyrilovským organizátorům!

Foto: M.Necidová, B.Křížová.

